

Tartupaluk eller Hans Ø er navnet på en lille ø i et smalt farvand mellem Canada og Grøn-land. Der bor ingen mennesker på øen. Men både Canada og Grønland-Danmark gør krav på øen. På skift besøger canadiske og danske soldater øen. De placerer deres landes flag på øen og fjerner "modpartens". Til gengæld lægger de en flaske whisky til "modparten".

RIGET I NORDATLANTEN

– www.rigetinord.dk –

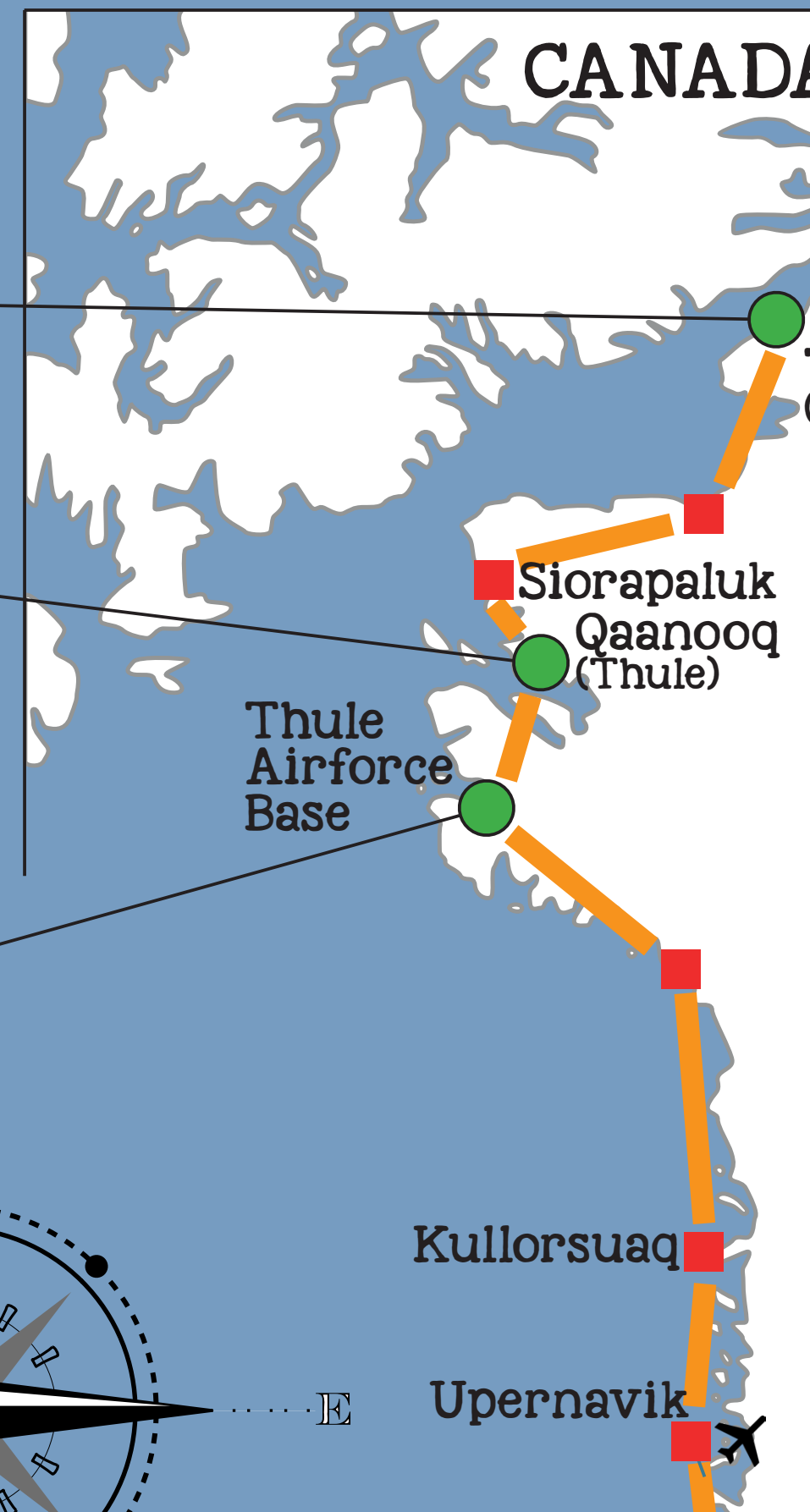

Thule-folket er navnet på folk fra Canada, der i løbet af 1200-tallet indvandrede til Grønland. Thule-folket havde hundeslæder, kajakker og konebåde og levede især af at jage sæler og andre havpattedyr. Thule-folket bredte sig langs kysten og er forfædre til nutidens grønlændere.

Hvad kan være forklaringen på, at Thule-folket klarede sig så godt og blev forfædre til nutidens grønlændere?

Fra 1941 til 1945 etablerede USA en række forsvarsanlæg i Grønland. Efter krigen aftalte den amerikanske og danske regering, at USA kunne beholde og udbygge nogle af anlæggene. Det gjaldt især Thule.

CANADA

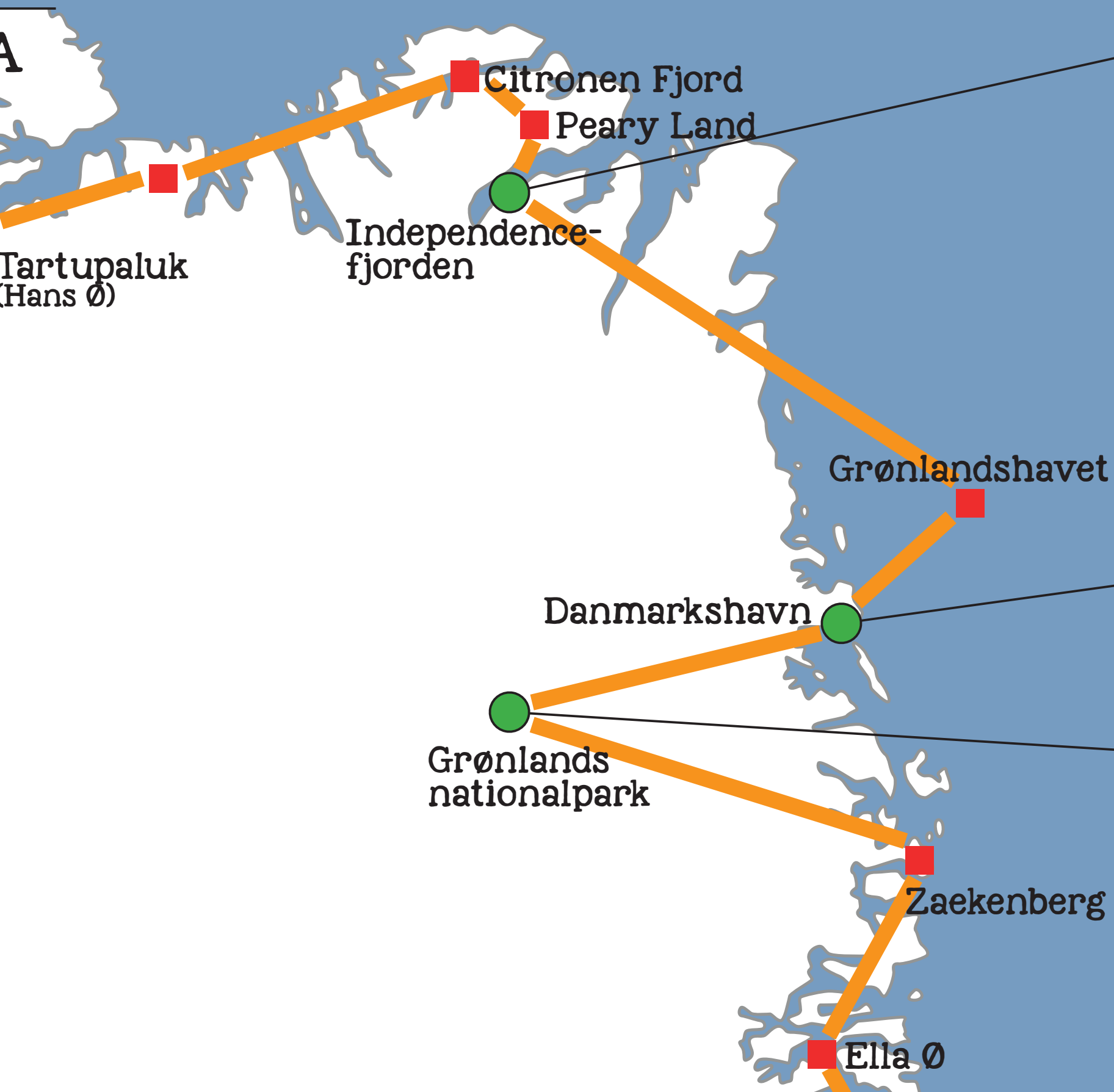
Siorapaluk
Qaanoq
(Thule)

Thule
Airforce
Base

Kullorsuaq

Upernavik

EKSPEDITIONEN TIL GRØNLAND

Fjorden har givet navn til inuit-kulturer, dvs. grupper af mennesker, der indvandrede fra Canada til området omkring fjorden.

Independence I-kulturen (ca. 2.500-1.800 f.v.t.) Folk levede af jagt på moskusokser, isbjørne, ræve og harer samt fiskeri. De havde ikke kajaker eller både, men de jagede hvalros og sæl, når de var på kysten.

Independence II-kulturen (ca. 800 f.v.t.-200) Folk levede især af fiskeri, og de jagede hvalros og sæl.

Hvad kan være forklaringen på at kulturerne forsvandt?

En vejrstation, der konstant er bemannet med 6 mand. Stationen er vigtig for at udarbejde prognoser for vejret i både Amerika og Europa.

Den nordøstlige del af Grønland udgør verdens største nationalpark. Den har et areal på 972.000 km². Dvs. mere end 20 gange så stort som Danmark. Kun fangere fra Ittoqqortoormiit har fri adgang til nationalparken. I området foregår der forskning af bl.a. konsekvenserne af klimaforandringer og efterforskning af råstoffer. Det overvejes også at bruge dele af området til økologisk turisme.

Der bor fast 35-40 mennesker i området. Det omfatter personalet i Sirius-patruljen, der er Danmarks arktisk specialstyrke og medarbejdere på forsknings- og vejrstationer.

især ved Thule.

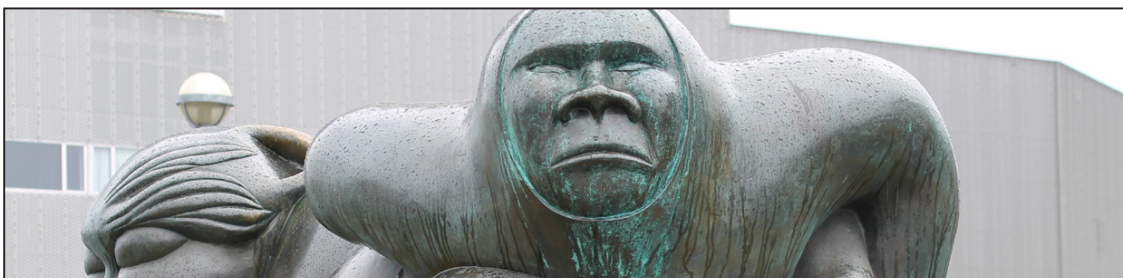
For at få plads til udvidelsen af Thule-basen blev den lokale befolkning i begyndelsen af 1950'erne tvangsforflyttet til Qaanaaq.

Folketinget havde besluttet, at der ikke måtte være atomvåben på dansk område. Alligevel accepterede regering, at der var atomvåben på Thule-basen. Det blev afsløret da et amerikansk B-52 med atomvåben styrtede ned i nærheden af basen i 1968.

Den lille bygd har givet navnet til Saqqaq-folket, som man har fandt spor efter. De indvandrede fra Aleuterne, en gruppe øer ved Alaska. De levede i området fra ca. 2.400-400 f.v.t. Saqqaq-folket havde kajaker. De levede af at jage rener, sæler og andre havpatedyr.

Hvad kan være forklaringen på, at kulturerne forsvandt?

Nuuk med ca. 18.000 indbyggere er Grønlands hovedstad. I byen har Landstinget, Grønlands lovgivende forsamling til huse. Inatsisartut har 31 folkevalgte medlemmer. Det afgør hvem, der kan danne den grønlandske regering.

Nuuk rummer også en række uddannelsesinstitutioner bl.a. universitet. Her er også det grønlandske nationalmuseum og kunstmuseet.

En del mennesker i Nuuk er ansat ved administrationen, hospitalet eller andre offentlige institutioner. Mange er beskæftigede i fiskeriet. Næsten halvdelen af den grønlandske fiskerflåde hører til i Nuuk.

80 % af den grønlandske befolkning bor i en af de 16 byer. Den øvrige del bor i en bygd, der typisk har mellem 30-40 og op til et par hundrede indbyggere. Der er omkring 60 bygder i Grønland.

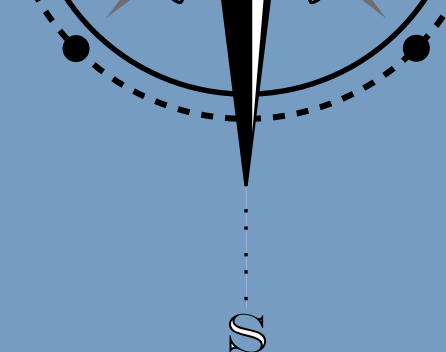
En af dem er Ilimanaq, der ligger syd for Ilulissat. Her lever man af jagt, fiskeri og turister, der besøger området for bl.a. at se de mange isbjerge, der flyder i Diskobugten.

Drøft, hvad i mener, der kan være fordele og ulemper ved at være barn og ung i bygd.

Ved bygden, der har omkring 500 indbyggere ligger Grønlands største lufthavn. Herfra er der forbindelse til større grønlandske byer og bl.a. til København. Lufthavnen er anlagt på en tidligere amerikansk luftbase.

Der er en del turisme ved Kangerlussuaq. Her kan man bl.a. opleve moskusokser, rendyr, polarræve, falke, ørne og ravne. Der er en større golfbane og man kan komme tæt på en stor gletscher og indlandsisen.

Quilakitsoq

Qeqertasuaq
(Godhavn)

Aasiaat
(Egedesminde)

Sisimiut
(Holsteinsborg)

Maniitsoq
(Sukkertoppen)

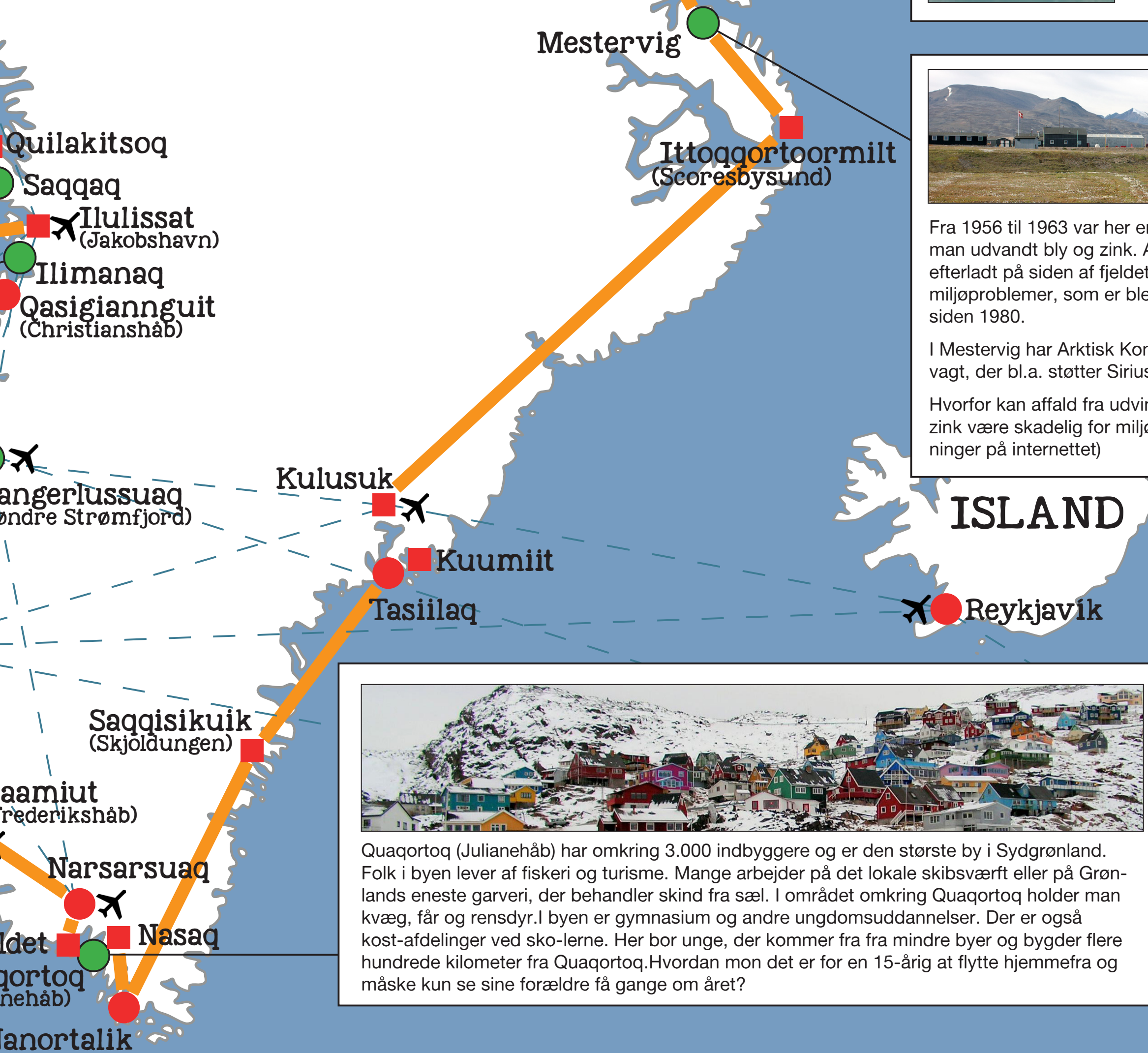
Nuuk

Marraq

Kvanefjeld

Quaq
(Julian)

Narsarsuaq

Fra 1956 til 1963 var her en mine, hvor man udvandt bly og zink. Affaldet blev efterladt på siden af fjeldet. Det har skabt miljøproblemer, som er blevet overvåget siden 1980.

I Mestervig har Arktisk Kommando en vagt, der bl.a. støtter Sirius Patruljen.

Hvorfor kan affald fra udvinding af bly og zink være skadelig for miljøet? (søg oplysninger på internettet)

Quaqaortoq (Julianehåb) har omkring 3.000 indbyggere og er den største by i Sydgrønland. Folk i byen lever af fiskeri og turisme. Mange arbejder på det lokale skibsværft eller på Grønlands eneste garveri, der behandler skind fra sæl. I området omkring Quaqaortoq holder man kvæg, får og rensdyr. I byen er gymnasium og andre ungdomsuddannelser. Der er også kost-afdelinger ved skolerne. Her bor unge, der kommer fra mindre byer og bygger flere hundrede kilometer fra Quaqaortoq. Hvordan mon det er for en 15-årig at flytte hjemmefra og måske kun se sine forældre få gange om året?

DANMARK

